

του καὶ ὁ ἀδελφός του, ὡς ἄνωθεν, νὰ τὸ στρέφουνε εἰς τὸ μαγαζὶ τοῦ μαστόρου, εὐρισκόμενον εἰς τοῦτο τὸ νησί καὶ ἵν' κάζο εἶχε περάσει τὸ παιδί καὶ πάγει εἰς ἄλλον τόπον καὶ εἶχε γυρίσει καὶ ἐτότε νὰ εἶναι χρεῶσαι ἡ μάννα του καὶ ὁ ἀδελφός του νὰ τὸ στρέφουν εἰς τὸ μάστορα διὰ νὰ τελειώνη τὸν καιρόν του, ὁ ὅποιος καιρὸς τελειώνοντας εἰς τὴν δούλεψιν τοῦ μαστόρου καὶ ἔχει γίνει τέλειος μάστορας νὰ δίδῃ πρὸς τὸ παιδί τὰ σύνεργα τῆς τέχνης, ἀπὸ κάθε σύνεργο ἓνα, μὲ πάττο ἐσπρέσσο ὅτι ἂν ἴσως καὶ ὁ αὐτὸς μάστορας εἶχε διώξει τὸ παιδί πρὶν τελειώσῃ τὸν καιρόν του, εἰς τὸν ὅποιον νὰν τότε μαθητέψῃ τὴν τέχνην του, ὡς καὶ τοῦ λόγου του, ἐτότες ὑπόσχεται νὰ πληρώνη διὰ πένα πρὸς τὴν ἄνωθεν μάννα καὶ ἀδελφόν του ριάλια εἴκοσι πέντε, Νο 25, καὶ ἕτερα εἴκοσι πέντε, Νο 25 εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἀγίου Φραντζέσκου τῶν Φλάρεων ¹⁾ καὶ ρετζιπροκαμέντε ἡ ἄνωθεν μάννα καὶ γιάνη τὸ παιδί της, νὰ πλερώνουν πρὸς τὴν αὐτὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἀγ(ίου) Φραντζέσκου, μὴν ἀδεμπίροντας ὡς ἄνωθεν, χωρὶς καμμίαν ὀπποζιζιὸν οὔτε λόγου καὶ κρίσεως. Οὕτως ὑπόσχονται μὲ τὰ καλά τους καὶ τὰ ἐξῆς ὁμοίως καὶ ἰνσόλιδουμ καὶ ρετζιπροκαμέντε ρεσπετσιβε εἰς μαρτυρίας καὶ βεβαίωσιν.

† Μάρκος μουζάκης μαρτυρῶ.

† Ἀντώνις μαργάζης μαρτυρῶ.

† Νικολὸς Νίκλος βεβαιώνω.

† Γιάννης Μελισσηνὸς ²⁾ βεβαιώνω.

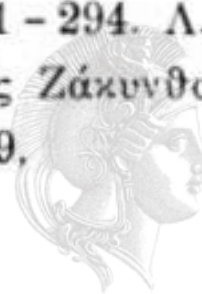
109.

Ἀνώνυμον συνάλλαγμα τῆς 24 Ἰανουαρίου 1728. Νοτάριος Θ. Ζωναράς (βλ. 9 σ. 165).

† Ἐν Χριστοῦ ὀνόματι, ἀμήν. 1728 Γεναρίου 24. Τὴν σήμερον ἐνεφανίστησαν κατέμπροσθεν ἐμοῦ νοταρίου καὶ μαρτύρων ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος ὁ πατὴρ Ἀντώνις Μασάρις καὶ ἀπὸ τὸ ἕτερον ὁ μ(ισσέ)ρ Νικόλας Νίκλος, τὰ ὅποια μέρη ἐσυμφώνησαν ὡς κάτωθεν: Ἔχει ἓνα παιδί ὁ αὐτὸς Νίκλος ὀνόματι Παναγιώτης, τὸ ὅποιο τοῦ παιδὶ τὸ δίνει τοῦ ἄνωθεν Μασάρι διὰ νὰν τὸ ἔχῃ χρόνους ὀχτώ, πρῶτους ἐρχομένους, ἀρχινῶντας ἀπὸ τὴν σήμερον, μαθαίνοντάς του τὴν τέχνη τῆς τσαγκαροσύνης καὶ φινίροντας οἱ ἄνωθεν ὀχτὼ χρόνοι νὰν τὸν ἐβγάνη

¹⁾ Ἐννοεῖ τὸν ναὸν τοῦ Ἀγίου Φραγκίσκου τῶν καθολικῶν ἱερέων ἐν τῷ φρουρίῳ. Οὗτος ἰδρύθη μεταξὺ τῆς ΙΔ' καὶ ΙΕ' ἑκατονταετ.

²⁾ Οἶκογ. Μ. εὐρίσκεται ἐν Ζακύνθῳ προσερχομένη καὶ ἐκ Μάνης τῷ 1509 καὶ ἐκ Κρήτης. Νικόλαος ἢ Νικηφόρος Μ. (1560 - 1635) σπουδάσας ἐν Ρώμῃ ἐδέχθη τὸ καθολικὸν δόγμα διορισθεὶς ἐπίσκοπος Κοτρώνης. Πλείονα βλ. Ν. ΚΑΤΡΑΜΗ, ἐνθ' ἄνωτ. σ. 291 - 294. Λ. Χ. ΖΩΗ, *Λεξικὸν ἐν λ. ἔνθα καὶ βιβλιογραφία*. Περὶ τῶν ἐκ Μάνης Μελισσηνῶν εἰς Ζάκυνθον βλ. Δ. Β. ΒΑΓΙΑΚΑΚΟΥ, ἐν *Ἐπετηρίδι Μεσαιωνικοῦ Ἀρχείου* 3 (1950) σ. 140 - 149.

νὰ ξέρη νὰ ξοφλάη ἰν τοῦττο πόντο τὰ παπούτζια, ἔχοντας τὸν αὐτὸν Παναγιώτη ὁ Μασάρις εἰς τὸ σπῖτι του, θρέφοντάς το καὶ ποδένοντάς το ὅλο τὸν αὐτὸν καιρὸν καὶ ὁ πατέρας του μόνο νὰν τὸν ντένη καὶ ἐπειδήτις καὶ ὁ προειρημέ- νος Νίκλος νὰ εἶναι ναύτης καὶ νὰ μισσεύη ἀπὸ ἐδῶθενε θέλει καὶ δίνει ἐξου- σία τοῦ μαστορή του τοῦ Μασάρι ὅτι ἰν κάζο καὶ τὸ αὐτὸ παιδὶ ἤθελε πῆ νὰ ἔβγη ἀπὸ τὸ μαστορά του, ἐτότες νὰ ἔχη ἐξουσία ὁ Μασάρις νὰ πηγαίνει μὲ τὸ χέρι τῆς δικαιοσύνης νὰν τὸ παίρνῃ ὅθεν καὶ ἂν ηῦρίσκεται διὰ νὰν τὸ ἔχη ἕως νὰ φινίρουν οἱ αὐτοὶ ὀχτὼ χρόνοι καὶ ἂν εἶναι ἐδῶ ὁ Νίκλος, νὰν τὸ κάνῃ ὁ ἴδιος νὰν τὸ παίρνῃ καὶ νὰν τὸ δίνῃ. Ἔτσι ὑπόσκειται μὲ ἐξεκαθαρωσύνῃ πὼς ὅποτε εἰς τὸ ἄνωθεν διάστημα δὲν ἤθελε μάθει τὸν αὐτὸν Παναγιώτη νὰ ξο- φλάη τὰ παπούτζια ἀπὸ χεριοῦ του, ἐτότες νὰ εἶναι ὑποσκόμενος νὰν τοῦ δίνῃ ριάλια πενήντα. Τὸ ὅμοιον καὶ ἂν ὁ Νίκλος ἤθελε βγάλει τὸ αὐτό του παιδὶ ἀπὸ τὴν δούλεψι τοῦ Μασάρι πρὶν φινίρουν οἱ αὐτοὶ ὀχτὼ χρόνοι, ἐτότες νὰ εἶναι καὶ αὐτὸς ὑποσκόμενος νὰν τοῦ δίνῃ ἕτερα ριάλια πενήντα. Ἔτσι πὲρ τοῦττο ἐσπρέσσο σταμπιλίδο ἀνάμεσό τους καὶ οὕτως ἐσυμφώνησαν καὶ ὑπόσκουνται ρετζιπροκαμέντε διὰ τὸ μαντενιμέντο τῆς παρούσης, εἰς μαρτυρίας.

† Νικόλαος Βιδάλες ¹⁾ μαρτυρῶ.

† Τζώριτζης Ραφτόπουλος μαρτυρῶ.

110.

Κωδὶκελλος τῆς 12 Μαΐου 1730. Νοτάριος Θ. Ζωναράς (Βιβλ. 11 σ. 39).

† Ἐν Χριστοῦ ὀνόματι, ἀμήν. 1730 Μαΐου 12, ἡμέρα Τρίτη, ἕως ὥρες ὀχτὼ τῆς αὐτῆς ἡμερὸς εἰς τὴν σκοντράδα τοῦ Παντοκράτορος ¹⁾, εἰς τὸν οἶκον τοῦ σ(ινιὸ)ρ Δημήτρι Νίκλου τοῦ π(ο)τ(ὲ) Γιώργου ἐγινε ἀνάκραξις εἰς ἐμένα τὸν νοτάριον καὶ εἰς τοὺς παρόντας μάρτυρας, παρακαλεστὸς ἐγὼ ὁ νοτάριος ἀπὸ τὸν ἄνωθεν σ(ινιὸ)ρ Νίκλο διὰ νὰ ποιήσῃ τὸ παρόν του κωντίκελλο, τὸ ὁποῖον θέ- λει νὰ εἶναι σιμὰ εἰς τὴν διαθήκη του, χάριτι Χριστοῦ εἶχε τὸ νοῦ καὶ τὰς φρέ- νας ὑγιεῖς, ηῦρισκόμενος καλὰ ἐρωτήθη ἂν ἀφίνῃ κανένα πρᾶμα διὰ τὴν ψυχὴ του καὶ στοὺς τόπους τῆς ἐλεημοσύνης καὶ εἶπε δὲν ἀφίνω, παρὰ ὅτι ἐδιάταξα μὲ τὴ διαθήκη μου γενομένη εἰς τὰ ἄτη σου, ὅπου σήμερον μοῦ ἐδιάβασες, τὴν ὁποίαν στερεώνω καὶ λαουδάρω εἰσὲ οὔλα της τὰ μέρη, ἐξόχως ὅπου θέλω κόφτω καὶ ἀννουλλάρω τὸ ὅ,τι ἄφησα μὲ τὴν αὐτὴ μου διαθήκη διὰ προῖκα τῆς ἀδελφῆς μου, τῆς κυράτζας Βιττορούλλας, συμβία τοῦ σπεττάμπιλε σ(ινιὸ)ρ Φραντζέσκου

¹⁾ Ἡ οἰκογ. Β. ἦτο μία τῶν ἀρχαιοτέρων τῆς νήσου μαρτυρουμένη ἀπὸ τοῦ 1557. Β. Πέτρος γλύπτης κατεσκεύασε τῷ 1742 τὸ τέμπλον τοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος Φλαμπου- ριάρη καὶ ἄλλων ναῶν

